

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัยสำหรับ การศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 เป็นวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสำรวจเกี่ยวกับ การรู้เท่าทันสารสนเทศ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย โดยใช้แบบสอบถามกับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ โดยนำผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสารสนเทศ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย เพื่อใช้เป็นหลักในการพิจารณาจัดทำร่างแนวทางการส่งเสริมการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย จากนั้นจึงนำร่างแนวทางการส่งเสริมไปใช้เป็นแนวคำถามกับผู้เชี่ยวชาญโดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus Group) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ และกรรณิการ์ สุขเกษม, 2547)

วิธีดำเนินการวิจัยทั้ง 2 ขั้นตอน สรุปได้ดังภาพ

ภาพที่ 4 Flow Chart แสดงขั้นตอนของ Research Procedure

ระเบียบวิธีการวิจัยในการศึกษาประกอบด้วย การออกแบบการวิจัยและวิธีวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

การออกแบบการวิจัยและวิธีวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาในประเทศไทย มุ่งศึกษาระดับการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับ บัณฑิตในประเทศไทย เพื่อนำผลการวิจัยมาศึกษาแนวทางการส่งเสริม การรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย การดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นตอนที่ 1 :** ศึกษา ระดับ และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

1.1 เทคนิคการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ในการศึกษาครั้งนี้ และใช้แบบการวิจัยแบบตัดขวาง (Cross Sectional Design) (สุจิตรา บุญยรัตพันธุ์, 2546; Vaus, 2001) เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้เป็น

1) การศึกษา ระดับการรู้เท่าทัน สารสนเทศ ของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย เพื่อเข้าใจสภาพการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

2) การศึกษา ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทัน สารสนเทศ ของนักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย เพื่อทราบ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การรู้เท่าทัน สารสนเทศของ นักศึกษาระดับ บัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่กำลังศึกษาในประเทศไทยซึ่งมีมหาวิทยาลัยทั้งสิ้นจำนวน 78 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 29 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 40 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 9 แห่ง

การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบพหุวิธี หรือการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) เป็นการสุ่มตัวอย่างที่นำเอาวิธีการสุ่มตัวอย่างหลายวิธีมาใช้ร่วมกัน หรือเรียกว่าการสุ่มตัวอย่างแบบผสม ใช้ในกรณีประชากรที่ต้องศึกษาขนาดใหญ่ มีขอบเขตของการศึกษาที่กว้าง และมีหน่วยของประชากรเป้าหมายมาก (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2544; สำเริง จันทรสวรรณ และสุวรรณ

บัวทวน, 2548) โดยมุ่งศึกษาเฉพาะ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่กำลังศึกษา ในชั้นปีที่ 1 ในประเทศไทย ทั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการสุ่มเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มประเภทมหาวิทยาลัย โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ส่งข้อมูลทางเว็บไซต์ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ในปี 2557 พบว่า มีมหาวิทยาลัยที่ส่งข้อมูลจำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทางเว็บไซต์ให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในปี 2557 รวมทั้งสิ้นจำนวน 52 แห่ง (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา , 2557) จำแนกเป็น มหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 10 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 33 แห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลจำนวน 9 แห่ง

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มภาค จากข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนที่ 1 จำแนกนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแบ่งตามภาคจำนวน 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จากนั้นใช้การสุ่มแบบมีสัดส่วนเหมาะสม พบว่า มหาวิทยาลัยของรัฐคือภาคกลางจำนวน 1 แห่ง มหาวิทยาลัยราชภัฏคือ ภาคเหนือจำนวน 1 แห่ง ภาคกลางจำนวน 2 แห่ง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 2 แห่ง และภาคใต้จำนวน 1 แห่ง และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลคือภาคกลางจำนวน 1 แห่ง

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มชื่อมหาวิทยาลัย โดยกำหนดสัดส่วนแยกตามประเภทของมหาวิทยาลัยแต่ละภาค มหาวิทยาลัยของรัฐคือ ภาคกลางจำนวน 1 แห่ง ซึ่งโดยทั่วไปจะมีนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มากกว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏและมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ดังนั้นผู้วิจัยจึงใช้เกณฑ์การพิจารณา จากมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีจำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไม่มากเกินไป เพื่อไม่มีนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏและบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมีจำนวนที่แตกต่างกันมาก ดังนั้นมหาวิทยาลัยของรัฐที่ถูกสุ่มคือ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาวิทยาลัยราชภัฏจำนวน 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จึงใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก ภาคเหนือ 1 แห่งคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม ภาคกลาง 2 แห่งคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2 แห่งคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี และมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา และภาคใต้ 1 แห่งคือ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลภาคกลางจำนวน 1 แห่ง ใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับฉลาก คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากนั้นได้จำนวนประชากรจากมหาวิทยาลัยที่ถูกสุ่มจำนวน 2,022 จากนั้น ใช้ตารางของ Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 340 ที่ระดับความคลาดเคลื่อน ± 5 ทั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ 400 จากนั้นเทียบบัญญัติไตรยางค์ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย

มหาวิทยาลัย ประเภท	สุ่ม สัดส่วน	กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ประชากร	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
มหาวิทยาลัยของรัฐ	1	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	594	118
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	6	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	189	37
		มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	234	46
		มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	244	48
		มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี	115	23
		มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	304	60
		มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	191	38
ม.เทคโนโลยีราชมงคล	1	ม.เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	151	30
รวม	8		2,022	400

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาระดับการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแบบ สอบถาม โดยได้สร้างแบบ สอบถาม ตามกรอบแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมากำหนดเป็นแบบสอบถาม ดังนี้

1.3.1 แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ กลุ่ม สาขาวิชา เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อจบปริญญาตรี โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ในการเข้าถึงสารสนเทศ ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด และการบูรณาการการรู้เท่าทันสารสนเทศในหลักสูตร

ตอนที่ 2 การรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย จำนวน 40 ข้อ ได้แก่ ความสามารถในการกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศ การเข้าถึงสารสนเทศ การประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศและบูรณาการสารสนเทศ การใช้สารสนเทศ และการใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรม โดยใช้ตัวเลือกตอบเป็น Interval Scale ไล่คือ 1 ไม่ใช่คือ 0 จากนั้นแบ่งระดับการรู้เท่าทันสารสนเทศเป็น 3 ระดับ คือ ระดับมาก ระดับปานกลาง และระดับน้อย โดยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2541)

$$\text{ขนาดชั้น} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} + 1$$

ตามเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

การรู้สารสนเทศโดยภาพรวม

(คะแนนเต็ม 40 คะแนน) Min=7 Max=37

ระดับน้อย	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 5-15)
ระดับปานกลาง	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 16-26)
ระดับมาก	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 27-37)

มาตรฐานที่ 1 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถกำหนดชนิดและขอบเขตสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้

(คะแนนเต็ม 10 คะแนน) Min=0 Max=10

ระดับน้อย	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 0-3)
ระดับปานกลาง	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 4-7)
ระดับมาก	(ค่าคะแนนตั้งแต่ 8 คะแนนขึ้นไป)

มาตรฐานที่ 2 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(คะแนนเต็ม 16 คะแนน) Min=1 Max=15

ระดับน้อย	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 1-5)
ระดับปานกลาง	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 6-10)
ระดับมาก	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 11-15)

มาตรฐานที่ 3 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถประเมินสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศได้อย่างมีวิจารณญาณ และบูรณาการสารสนเทศที่เลือกสรรแล้วให้เข้ากับพื้นฐานความรู้เดิมของตนได้

(คะแนนเต็ม 8 คะแนน) Min=0 Max=8

ระดับน้อย	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 0-2)
ระดับปานกลาง	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 3-5)
ระดับมาก	(ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง 6-8)

มาตรฐานที่ 4 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถใช้สารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

(คะแนนเต็ม 3 คะแนน) Min=0 Max=3

ระดับน้อย	(ค่าคะแนนน้อยกว่าและเท่ากับ 1)
ระดับปานกลาง	(ค่าคะแนนเท่ากับ 2)
ระดับมาก	(ค่าคะแนนเท่ากับ 3)

มาตรฐานที่ 5 นักศึกษาผู้รู้สารสนเทศสามารถเข้าใจเศรษฐกิจกฎหมายและสังคมที่เกี่ยวข้องกับการใช้และการเข้าถึงสารสนเทศ รวมทั้งใช้สารสนเทศอย่างมีจริยธรรมและถูกต้องตามกฎหมาย

(คะแนนเต็ม 3 คะแนน) Min=0 Max=3

ระดับน้อย (ค่าคะแนนน้อยกว่าและเท่ากับ 1)

ระดับปานกลาง (ค่าคะแนนเท่ากับ 2)

ระดับมาก (ค่าคะแนนเท่ากับ 3)

ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน บรรณารักษ์ และผู้เรียน โดยใช้เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

1.3.2 การสร้างและหาคุณภาพแบบสอบถาม

การสร้างแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ผู้วิจัยดำเนินการโดยมีขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาค้นคว้าจากแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาพัฒนาเป็นแบบสอบถาม สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- 2) พัฒนาแบบสัมภาษณ์และนำแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้สารสนเทศ จำนวน 3 ท่าน ได้ตรวจสอบความถูกต้องและแก้ไขแบบสอบถาม
- 3) นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความถูกต้องของภาษา ความตรงและความครอบคลุมของเนื้อหา
- 4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นกลุ่มเดียวกับกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาคั้งนี้ โดยทดลองเก็บข้อมูลมหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 60 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนกความยากง่าย และได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป
- 5) วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบ สอบถาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปซึ่งแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ได้ค่าอำนาจจำแนกความยากง่าย เท่ากับ 0.8285 และค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญเท่ากับ 0.95

1.4 การเก็บข้อมูล

การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ดำเนินการดังนี้

1.4.1 ติดต่อมหาวิทยาลัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 แห่ง เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งให้กับผู้บริหาร และแนะนำตัวพร้อมชี้แจง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องทราบ พร้อมทั้งนัดหมายวัน และเวลาที่ผู้วิจัยจะออกไปเก็บข้อมูล

1.4.2 คัดเลือกทีมผู้ช่วยวิจัย พร้อมทั้งผู้วิจัยชี้แจงและทำความเข้าใจกับผู้ช่วยวิจัยเพื่อให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งเตรียมสิ่งของสัมภาระที่ใช้ในการเก็บข้อมูลและงบประมาณ

1.4.3 เก็บข้อมูลตามแบบ สอบถาม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้ออกเก็บข้อมูลตามวันและเวลาที่ได้นัดหมายไว้ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยได้แนะนำตัวพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้กับกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ แล้วจึงขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลโดย แจกแบบสอบถาม จำนวน 400 ชุด ใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามระหว่างวันที่ 7 มกราคม 2558 ถึงวันที่ 30 มกราคม 2558 หลังจากนั้น นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง เพื่อนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

1.5 การประมวลผลข้อมูล

การประมวลผลมีขั้นตอนดังนี้

1.5.1 เมื่อรวบรวมแบบสอบถามได้ครบแล้วทำการตรวจสอบแบบสอบถาม การตรวจความถูกต้องของแบบสอบถาม ดำเนินการอยู่สองช่วงคือ ในช่วงระหว่างเก็บรวบรวมข้อมูล และภายหลังการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามแล้ว

1.5.2 การเตรียมแบบสอบถาม เพื่อลงรหัส

1.5.3 การสร้างคู่มือลงรหัส เป็นการสร้างตัวเลขเพื่อกำหนดให้กับคำตอบ

1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบ สอบถาม เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ ระดับการรู้เท่าทันสารสนเทศของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย ในสภาพปัจจุบัน โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistic) และใช้สถิติ Factor Analysis เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบการรู้เท่าทันสารสนเทศ เพื่อพัฒนาเป็นแบบสอบถามสำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย จากนั้นใช้การวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่ เกี่ยวข้องกับ การรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

2. **ขั้นตอนที่ 2 :** การศึกษาแนวทางการส่งเสริม การรู้เท่าทันสารสนเทศของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

2.1 เทคนิคการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การ สทนากลุ่ม (Focus Group) จากกลุ่มผู้ เชี่ยวชาญด้าน การรู้เท่าทันสารสนเทศ ไม่น้อยกว่า 5 ปี เพื่อกำหนด แนวทางการส่งเสริม การรู้เท่าทันสารสนเทศของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

2.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้เท่าทันสารสนเทศ ซึ่งมีคุณสมบัติคือ เป็นผู้เขียน บทความตีพิมพ์ เขียนเอกสารตำรา สอน ทำวิจัย หรือ เป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เกี่ยวกับการรู้เท่าทันสารสนเทศ หรือมีผลงานด้านการรู้เท่าทันสารสนเทศเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 6 คน

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษา แนวทางการส่งเสริม การรู้เท่าทัน สารสนเทศของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย ผู้วิจัยนำผลการวิจัยจากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์และสรุปเพื่อสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเป็นแนวคำถาม (Discussion Issue) ดังนี้

แนวคำถามสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านการรู้เท่าทันสารสนเทศ ได้จากผลการวิจัย จากขั้นตอนที่ 1 ได้แก่ ระดับและ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ การรู้เท่าทัน สารสนเทศของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย ดังนั้นในการพิจารณาเพื่อกำหนด แนวทางการส่งเสริมการ รู้เท่าทันสารสนเทศของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทยมีประเด็นคำถาม ดังนี้

2.3.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศ ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย

1. เพศ
2. อายุ
3. กลุ่มสาขาวิชา
4. เกรดเฉลี่ยสะสมเมื่อจบปริญญาตรี
5. ประสบการณ์การใช้คอมพิวเตอร์ในการเข้าถึงสารสนเทศ
6. ประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด
7. โครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยีสารสนเทศ
8. การบูรณาการการรู้เท่าทันสารสนเทศในหลักสูตร

2.3.2 แนวทางการส่งเสริมการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย

1. ผู้บริหาร
2. ผู้สอน
3. บรรณารักษ์
4. ผู้เรียน

2.4 การเก็บข้อมูล

- 2.4.1 ติดต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศ
- 2.4.2 จัดเตรียมสถานที่และระยะเวลา
- 2.4.3 จัดเตรียมทีมผู้ดำเนินการประชุม ผู้จัดบันทึก และผู้ช่วย
- 2.4.4 บันทึกภาพ บันทึกเทปการสนทนาและบันทึกวิดีโอ
- 2.4.5 ดำเนินการ สนทนา กลุ่ม โดยผู้วิจัยแนะนำตนเองและทีมงาน จากนั้นนำเสนอผลการวิจัยขั้นตอนที่ 1 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มทราบและเห็นปัญหาการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย และให้ผู้เข้าร่วมประชุมพิจารณา แนวทางการส่งเสริมการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาที่ละ ประเด็น หากประเด็นใดเป็นไปได้หรือไม่เห็นด้วยจะมีการอภิปรายและร่วมกันแสดงความคิดเห็นจนได้ข้อสรุปที่เป็นเอกฉันท์ บางประเด็นอาจถูกตัดออกไป และมีบางประเด็นเพิ่มเติมเข้ามา จากนั้นกล่าวสรุป และขอบคุณทุกท่านที่เข้าร่วมประชุม

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย มาใช้เป็นประเด็นในการกำหนด แนวทางการส่งเสริม การรู้เท่าทัน สารสนเทศของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย โดยพิจารณาจากข้อมูลการถอดเทป การจดบันทึก และการสรุปผลการประชุมในแต่ละประเด็นที่เกิดขึ้นขณะดำเนินการประชุมกลุ่ม ประกอบกับการพิจารณาความสอดคล้อง (Relevance) หรือความไว้ใจได้ (Credibility) ของผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการรู้สารสนเทศ (อมรรัตน์ รัตนสิริ, 2552) เพื่อสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการ สนทนา กลุ่ม และเขียนรายงานในเชิงข้อมูลคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการรู้เท่าทันสารสนเทศของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในประเทศไทย โดยอธิบายและสรุปเป็นใจความสำคัญในแต่ละประเด็น